

Crowdfunding: nieuw en verfrissend stukje in duurzaamheidspuzzel

Crowfund-platform 'Geld-voor-Elkaar' meldde onlangs dat 2013 een topjaar was. Daar waar aan het begin van dat jaar maandelijks circa € 285.000,- werd gefinancierd, bereikte men aan het eind van dat jaar een omvang van € 2.000.000,- per maand. Van de tot dusver 400 financieringen van 'Geld-voor-Elkaar' blijkt een fors deel betrekking te hebben op initiatieven op het terrein van energiebesparing en hernieuwbare energie.

DOOR J.A.M. HUFEN, QUESTIONS, ANSWERS AND MORE (QA)

Wat in het oog springt bij berichten van Geld-voor-Elkaar of hun collega's is het groeitempo van het aantal financieringen, het enthousiasme van de nieuwe bedrijven, de doorzichtige werkwijze, het enorme tempo waarmee financieringen gerealiseerd worden en de toegankelijkheid van de Internet-platforms. Opmerkelijk is de combinatie van nieuw ondernemerschap en innovatieve vormen van financiering op een markt waar de bestaande aanbieders de afgelopen jaren debet waren aan ondoorzichtige producten, vervreemding van hun klanten en inertie.

Wat is crowdfunding?

Het basisidee bij crowdfunding is eenvoudig, iemand verstrekt geld aan iemand anders die dat geld nodig heeft. Geldverstrekkers of -ontvangers kunnen zowel particulieren als bedrijven of maatschappelijke organisaties zijn. Van oorsprong ging het bij crowdfunding om financieringen uit ideële motieven zoals ten behoeve van kunstvoorwerpen, podiumkunsten of een film. Al snel ging het ook om financiering mede vanwege zakelijke motieven. Geld wordt verstrekt in ruil voor een rente, een obligatie, deelname in een bedrijf en/of een bepaald(e) product of dienst. Crowdfunding kan betrekking hebben op alle denkbare projecten, maar de populariteit van energiebesparing en hernieuwbare energie is opvallend. Dat is waarschijnlijk het gevolg vanwege de herkenbaarheid en aibaarheid van het onderwerp.

Inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen

Crowdfunding speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals het vastlopen van geldverstrekking aan burgers en bedrijven. De verstrekking van kleinere bedragen werd door banken ook al voor de kredietcrisis bewerkelijk, hinderlijk en duur gevonden. Door de kredietcrisis ontbreekt het nog eens extra vaak aan geld voor particulieren of bedrijven. Door de ICT-hulpmiddelen kunnen crowfund-platforms deze dienst op commerciële basis aanbieden.

De transactie komt tot stand via internetplatforms waarmee geldverstrekkers worden geïnformeerd, waarmee contracten worden afgesloten en betalingen worden gedaan. Een goede

back-office die contacten naar geldvragers en -verstrekkers onderhoudt, is hierbij onmisbaar. Crowdfunding speelt in op de interesse van geldverstrekkers om 'goede ideeën' of 'goede projecten' te financieren. De anonimiteit van kredietnemers van reguliere banken vermijdend, kiezen particulieren en bedrijven ervoor om betrokken te zijn bij herkenbare en aansprekende initiatieven en zijn bereid om hiervoor geld ter beschikking te stellen.

Wie zoeken naar crowdfunding?

Eind september 2013 financierden circa 1.700 leden van het energiedistributiebedrijf Greenchoice een windturbine van 1,3 miljoen Euro. Voor Greenchoice was dit niet de eerste windturbine die ze door hun afnemers lieten financieren, maar de snelheid waarmee het ditmaal lukte (13 uur) was opmerkelijk. Crowdfunding helpt Greenchoice de ambities met hernieuwbare energie te realiseren. Naast dit nationaal breed uitgemeten succes, tonen crowdfund-platforms in hun overzichten van gefinancierde projecten wie de geldvragers zijn en welke motieven ze hebben.

Ook enkele bedrijven en overheden weten crowdfunding te benutten. De gemeente Nederbetuwe financierde op deze wijze de zonne-energiesystemen op het gemeentehuis (82 panelen), vervolgens drie sporthallen (436 panelen) en een brandweerkazerne (92 panelen). Ook in Leeuwarden is bij de aanleg van zonne-energiesystemen bij 40 gemeentebouwen in Leeuwarden (circa 3.000 panelen) gekozen voor

RIJNSTATE: FINANCIERING EN BINDING

Rijnstate haalt in korte tijd 90.000 euro aan financiering op bij werknemers en omwonenden. Uit de reacties spreekt het enthousiasme van de werknemers en de omwonenden over het nut van de panelen en de rente. Bij een looptijd van 3, 6 of 10 jaar bedraagt de jaarlijkse rente respectievelijk 3%, 4% en 5%. Strikt genomen was de externe financiering van de 660 zonnepanelen niet nodig, want het ziekenhuis had geld beschikbaar. De gedachte om werknemers en omwonenden bij de aanleg van de panelen te betrekken was reden om voor crowdfunding te kiezen.

crowdfunding (circa 200.000 euro). In de aanbesteding vond men de meerwaarde van lokale betrokkenheid van burgers zo belangrijk dat men koos voor een aanbieder die aanbod om dit zo te doen.

Wie bieden crowdfunding?

Door crowdfunding wordt de goodwill rondom het thema hernieuwbare energie letterlijk gekapitaliseerd. Er is inmiddels een breed gedeeld gevoel dat CO₂-uitstootreductie noodzakelijk is, maar dat de realisatie is omgeven door praktische problemen, zoals financiering. Aangezien crowdfunding van zonnepanelen en windturbines een praktische oplossing zorgt, doet men graag mee. Voorlichting aan potentiële financiers door de initiatiefnemers van een project blijkt behulpzaam. In de gemeente Nederbetuwe werden burgers via lokale media benaderd om mee te doen. Ook een appèl richting sportverenigingen om mee te doen met de crowdfunding voor de zonnepanelen op drie sporthallen in de gemeente Nederbetuwe werkte goed. Uiteraard hielp het ook dat in dit geval de financiers een rente in het vooruitzicht werd gesteld.

Publieke gebouwen zijn bij crowdfunding vaak aantrekkelijker dan andere gebouwen. Burgers zien namelijk zien snel de meerwaarde van bijvoorbeeld zonnepanelen op hun gemeentehuis, stadsschouwburg of museum. Ook herkenbare beeldbepalende gebouwen, monumenten, voetbalstadions, bus- of treinstations hebben onmiskenbaar een streepje voor. Hetzelfde geldt voor innovatieve ideeën van ondernemers. Naarmate hun ideeën meer herkenbaar en aantrekkelijk zijn, zijn financiers eerder geïnteresseerd. Het is dan ook begrijpelijk dat een wifi-thermostaat (Thermostart), de software voor energiebeheer van elektrische apparaten (Greeniant) en

de opwekking van hernieuwbare energie in een oude molen in Hellendoorn gefinancierd zijn via een crowdfunding-platform.

Perspectief crowdfunding

Aangezien het nemen van maatregelen met betrekking tot hernieuwbare energie mede door ontbrekende financiering vaak uitblijft, is crowdfunding als nieuwe financieringsvorm aantrekkelijk. Het is een wenkend perspectief om de goodwill rondom energiebesparing en hernieuwbare energie te gelde te maken en projecten daadwerkelijk te realiseren. Dat het aan goodwill de laatste tijd niet lijkt te ontbreken, blijkt uit het grote aantal initiatieven waarbij burger, bedrijven en maatschappelijke organisaties lokale energiebedrijven oprichten. Het idealisme en goedwillendheid van de initiatiefnemers tot de lokale energiebedrijven laat zich goed combineren bij praktische oplossingen voor de financiering van hernieuwbare energie.

Een extra kans ontstaat als installatie- en bouwbedrijven zich verbinden om prestatieafspraken te maken over energiekostenverlagingen. Crowdfunding vergemakkelijkt in dat geval dat er alvast een wissel wordt getrokken op toekomstige verdiensten. Vooralsnog heeft deze kruisbestuiving tussen lokale energiebedrijven en de crowdfund-platforms bijna niet plaats gevonden. Overigens dient men zich hierbij wel te realiseren dat de omvang van de kredietverstrekking via crowdfunding in vergelijking met de grote banken bescheiden is. Ook het net opgerichte Nationaal Energiebesparingsfonds wordt er niet overbodig door. Toch is de uitstraling van de crowdfund-platforms als financier verfrissend.

365ZON ZOEKT 250.000 EURO VIA CROWDFUNDING

De heer Buuts startte in 2012 een bedrijf (365zon) dat zonnepanelen verkoopt, installeert en onderhoudt. Het bedrijf gebruikt de website voor marketing en communicatie met (potentiële) klanten. Na een goede start heeft het bedrijf behoefte aan extra financiering. Door crowdfunding leent hij een bedrag van € 250.000,- (drie jaar looptijd, 8 procent rente). Ook door leverancierskrediet en middelen van een 'informal investor' beschikt het bedrijf over extra middelen. Hierdoor kan 365zon zijn rekeningcourant-krediet herfinancieren, en uitgaven doen voor marketing en personeel.

